

Ks. Franciszek Greniuk

Przegląd bibliografii teologicznomoralnej za rok 1983

I. Publikacje samoistne

1. **B a z i e l i c h A.:** Duchowość św. Alfonsa Liguori. Studium historyczno-teologiczne. Warszawa 1983 ss. 95. Ojcowie Redemptoryści.
2. **G r a b s k a S.:** Pacierz w Biblii zakorzeniony. Warszawa 1983 ss. 252. Biblioteka Więzi.
3. **Grzech - odkupienie - miłość.** Red. J. Łach. Warszawa 1983 ss. 371. ATK.
4. **G r z e g o r c z y k A.:** Próba treściowego opisu świata wartości i jej etyczne konsekwencje. Wrocław 1983 ss. 92. Ossolineum.
5. **G r z e s i c a J.:** Ochrona naturalnego środowiska człowieka - problem teologicznomoralny. Katowice 1983 ss. 176. Księg. św. Jacka.
6. **H ä r i n g B.:** Powrót do życia. Tłum. Z. Pietraszun. Warszawa 1983 ss. 157. IW PAX.
7. **d' H e i l l y A.:** Miłość i sakrament. Tłum. M. Borsuk-Majewska. Warszawa 1983 ss. 112. IW PAX.
8. **Π o ł y s t B.:** Samobójstwo - przypadek czy konieczność. Warszawa 1983 ss. 501. PWN.
9. **J a n P a w e ł II /K. Wojtyła/:** Elementarz etyczny. Lublin 1983 ss. 111. TN KUL.

10. J a n P a w e ł II: Laborem exercens. Powołany do pracy. Komentarz. Red. J. Krucina. Wrocław 1983 ss. 348. Wyd. Wrocł. Księgarni Archidiecezjalnej.
11. J e d y n a k S.: Z teorii i historii etyki. Warszawa 1983 ss. 233. KiW.
12. K a s p e r k i e w i c z K. M.: U podstaw permanentnej formacji. Problematyka chrześcijańskiej pokory. Warszawa 1983 ss. 164. ATK.
13. Kontemplacja i działanie. T. 15: W nurcie zagadnień posoborowych. Red. B. Bejze. Warszawa 1983 ss. 446.
14. Kultura życia wewnętrznego. Red. J. Krucina. Wrocław 1983 ss. 259. Wyd. Wrocł. Księgarni Archidiecezjalnej.
15. Ł u c z e k H.: Dorastanie do miłości. Łódź 1983 ss. 191. Wyd. Salezjańskie.
16. M u s z y ń s k i H.: Rozwój moralny. Warszawa 1983 ss. 251. Wyd. Szkolne i Pedagogiczne.
17. N i e l s e n K.: Moralność i wiara. Tłum. Z. Skwirczyńska-Masny. Warszawa 1983 ss. 173. KiW.
18. N i e t z s c h e F.: Poza dobrem i złem. Tłum. S. Wyrzykowski. Warszawa 1983 ss. 287. Wyd. "Universitas".
19. N i e t z s c h e F.: Z genealogii moralności: pismo polemiczne. Tłum. L. Staff. Warszawa 1983 Wyd. "Universitas".
20. O s s o w s k a M.: O człowieku, moralności i nauce. Miscellanea. Opr. M. Ofierska, M. Smola. Warszawa 1983 ss. 604. PWN.
21. Powołanie chrześcijańskie. Zarys teologii moralnej. T. 1: Istota powołania chrześcijańskiego. Wyd. 3. Częstochowa 1983 ss. 184. Częstochowskie Wyd. Diec.
22. S c h n a c k e n b u r g R.: Nauka moralna Nowego Testamentu. Tłum. F. Dylewski. Warszawa 1983. IW PAX.
23. W służbie ludowi bożemu. Red. B. Bejze. Poznań 1983 ss. 703. Pallottinum.
24. W e r o n E.: Kierownictwo duchowe. Poznań 1983 ss. 184. Pallottinum.
25. W i s t u b a H.: Człowiek, kultura, znaki czasu. Olsztyn 1981 /1983/ ss. 254. Warm. Wyd. Diecezjalne.
26. W i ś n i e w s k a - R o s z k o w s k a K.: Asceza, moralność, zdrowie. Wyd. 2. Warszawa 1983 ss. 257. IW PAX.

27. **W i t e k S.:** Chrześcijańska wizja moralności. Poznań 1983 ss. 383. Księgarnia św. Wojciecha.
28. **W i t e k S.:** Miłość chrześcijańska w życiu człowieka. Warszawa 1983 ss. 152. ATK.

II. Artykuły

1. **B e r e z i ń s k i J.:** Adam z Opatowa na tle teologii moralnej swego wieku. W: Trzysta lat Seminarium Duchownego Świętego Jana Chrzciciela w Warszawie. "Warszawskie Studia Teologiczne" 21:1983 s. 177-200.
2. **B e r g l u n d J.:** Narkomania. Tłum. M. Maciejewska. "Człowiek i Światopogląd" 1983 nr 11 s. 42-48.
3. **B i s k u p M.:** Nowy Testament o pokucie i pojednaniu. "Homo Dei" 52:1983 s. 86-94.
4. Biuletyn teologicznomoralny. Red. J. Pryszmont. "Collectanea Theologica" 53:1983 f. 2 s. 89-105; f. 3 s. 79-97; f. 4 s. 77-90.
5. **B o g d a n F.:** Chrystus - Prawodawca moralny. W: W służbie ludowi bożemu. Poznań 1983 s. 176-191.
6. **B o ł o z W.:** Personalistyczne uzasadnienie norm moralnych w nauce Soboru Watykańskiego II. "Studia Theologica Varsaviensia" 21:1983 nr 1 s. 93-125.
7. **B o ł o z W.:** Uzasadnienie norm moralnych w świetle prawdy o Bogu. W: W kierunku religijności. Red. B. Bejze. Warszawa 1983 s. 195-204.
8. **B u k o w s k i J.:** Wspólnota osób w świecie. "Znak" 35:1983 s. 1434-1449.
9. **C e k i e r a C.:** Narkomania - problem społeczny i duszpasterski. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 120 s. 39-55.
10. **C h m i e l J.:** "Etyka w Nowym Testamencie". Sympozjum biblijne w Lucernie 1983. "Ruch Biblijny i Liturgiczny" 36:1983 s. 552-553.
11. **C h o d ź k o I.:** Chrześcijańskie zobowiązanie a wolność. "Seminare" 1983 s. 121-140.
12. **C h u d y W.:** Prolegomena do filozofii kłamstwa. "Znak" 35:1983 s. 1542-1563.
13. **C z a j k o w s k i M.:** Wychowanie do wolności. "Znak" 35:1983 s. 1515-1541.

14. C z e r s k i J.: Sens etyczny i motywacja makaryzmów. "Studia teologiczno-historyczne Śląska Opolskiego" 9:1982 s. 125-137.
15. D r z e w i c k i K.: Powszechna Deklaracja Praw Człowieka jako inspiracja współczesnego rozwoju praw człowieka. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 123 s. 36-48.
16. D z i u b a A. F.: Doskonałość w orędziu moralnym Nowego Testamentu. "Katecheta" 27:1983 s. 112-118.
17. D z i u b a A. F.: Pisma teologiczne Mikołaja z Mościsk OP /1559-1632/. "Studia Gnesnensia" 6:1981 s. 139-168.
18. D z i u b a A. F.: Pismo święte w twórczości teologicznomoralnej Mikołaja z Mościsk /1559-1632/. "Ruch Biblijny i Liturgiczny" 36:1983 s. 400-406.
19. D z i u b a A. F.: Życie i działalność filozoficzna Mikołaja z Mościsk OP /1559-1632/. "Studia Philosophiae Christianae" 19:1983 nr 2 s. 59-82.
20. F i j a ł k o w s k i W.: Lekarz w służbie życia. XV Kongres Międzynarodowej Federacji Katolickich Związków Medycznych. Rzym 1-5 X 1982. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 114 s. 85-97.
21. F o r y c k i R.: Być moralnym. W: W służbie ludowi bożemu. Red. B. Bejze. Poznań 1983 s. 167-175.
22. F o r y c k i R.: Duchowość pallotyńska. W: W nurcie zagadnień posoborowych. Red. B. Bejze. T. 15:1983 s. 42-59.
23. F r i t z h a n d M.: Etyka marksovska a etyka marksistowska. "Studia Filozoficzne" 1983 nr 3 s. 27-47.
24. G a ł k o w s k i J. W.: Zasada pomocniczości. "Więź" 26:1983 nr 1 s. 62-68.
25. G a z i ń s k i B.: Ład moralny a ład społeczno-gospodarczy. "Chrześcijanin w świecie" 14:1983 nr 116 s. 49-60.
26. G o g a c z M.: Filozoficzne rozważania o rozpacz i nadziei. "Studia Philosophiae Christianae" 19:1983 nr 2 s. 151-182.
27. G r e n i u k F.: Miłosierdzie Boże w sakramencie pojednania. W: Jan Paweł II: Dives in misericordia. Tekst i komentarze. Red. S. Nagy. Lublin 1983 s. 189-203.
28. G r e n i u k F.: Żal i wyznanie grzechów w sakramencie pojednania. "Wiadomości Diecezjalne Lubelskie" 57:1983 s. 101-107.

29. **G r z e g o r c z y k A.:** Pojęcie godności jako element poznawczej regulacji ludzkiego zachowania. "Studia Filozoficzne" 1983 nr 8-9 s. 57-76.
30. **G r z e s i c a J.:** Kryzys ekologiczny. "Communio" 3:1983 nr 6 s. 60-73.
31. **G u b a ł a W.:** Z rozważań nad adhortacją "Familiaris consortio" Jana Pawła II. "Homo Dei" 52:1983 s. 43-50.
32. **H o r o s z k i e w i c z M.:** Kościół rzymski i kara śmierci. "Człowiek i Światopogląd" 1983 nr 7 s. 4-34.
33. **I w a n R.:** Prawa, obowiązki i zagrożenia rodziny w myśli społecznej kardynała Stefana Wyszyńskiego. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 121 s. 13-26.
34. **J a n P a w e ł II:** Teologia kultury. Wybór tekstów. W: Kowalski J., Sikorski D., Ślęzak G.: Poznać człowieka w Chrystusie. Częstochowa 1983 s. 191-281.
35. **J a n e c z e k A.:** Duchowość salezjańska. W: W nurcie zagadnień posoborowych". Red. B. Bejze. T. 15:1983 s. 60-77.
36. **J a r o s z M.:** Odmiany wolności. "Człowiek i Światopogląd" 1983 nr 1 s. 73-90.
37. **J u r o s H.:** Możliwość pluralizmu etycznego. "Communio" 3:1983 nr 2 s. 90-102.
38. **K e l l e r J.:** Etyka katolicka a system Maksa Schelera. "Studia Religioznawcze" 17:1983 s. 41-55.
39. **K ł o c z o w s k i J. A.:** Bóg czy człowiek - antynomie etyki. "W drodze" 1983 nr 12 s. 54-61.
40. **Kongregacja Wychowania Katolickiego:** Katolik świecki świadkiem wiary w szkole. Tłum. B. Różycka. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 121 s. 96-125.
41. **K o r n a s S.:** Eksperymenty biomedyczne na człowieku. "Studia Theologica Varsaviensia" 21:1983 nr 2 s. 121-149.
42. **K o ś n i k Sz. W.:** Przewodnie idee posoborowej nauki o pokucie. "Studia Theologica Varsaviensia" 21:1983 nr 2 s. 37-59.
43. **K o w a l c z y k S.:** Konsekwencje zanegowania miłości i miłosierdzia w myśli Friedricha Nietzschego. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 122 s. 69-77.
44. **K o w a l c z y k S.:** Wolność w nauce św. Augustyna. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 114 s. 1-11.

45. K o w a l s k i J.: Z teologii Sakramentu Pokuty. "Częstochowskie Studia Teologiczne" 9-10:1981/82 s. 51-59.
46. K o w a l s k i J.: Znamiona godności człowieka. W: Kowalski J., Sikorski D., Ślęzak G.: Poznać człowieka w Chrystusie. Częstochowa 1983 s. 107-177.
47. K r a s i ń s k i J.: Wokół teologicznej nadziei. "Homo Dei" 52:1983 s. 285-289.
48. K u c z k o w s k i S., Jarnuszkiewicz A.: Rola poczucia winy w tworzeniu się postawy moralnej. W: W służbie ludowi bożemu. Red. B. Bejze. Poznań 1983 s. 260-275.
49. K u n o w s k i S.: Proces rozwoju moralnego. W: W służbie ludowi bożemu. Red. B. Bejze. Poznań 1983 s. 224-239.
50. Ł a n o w y W.: Doskonałość chrześcijańska w świetle "Abecedarium vitae spiritualis" o. Chryzostoma Adamowicza. "Studia Claromontana" 4:1983 s. 103-125.
51. Ł o z i ń s k i K.: Prawa człowieka a pokój w nauczaniu społecznym Kościoła. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 115 s. 1-15.
52. M a j k a J.: Parafia jako środowisko kształtowania moralności. W: W służbie ludowi bożemu". Red. B. Bejze. Poznań 1983 s. 302-315.
53. Majka J.: Praca a własność w "Laborem exercens". "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 114 s. 12-20.
54. M a k s e l o n J.: Psychologiczne uwarunkowania nawrócenia i pojednania. "Katecheta" 27:1983 s. 217-226.
55. M a r c o l A.: Josepha Wittiga ujęcie problemu współdziałania Boga w akcie ludzkim. "Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego" 8:1981 s. 53-65.
56. M a r c o l A.: Tajemnica grzechu. Uwagi o hamartiologii J. Wittiga. "Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego" 9:1982 s. 167-174.
57. M a z u r e k F. J.: Kościół wobec Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 123 s. 92-103.
58. M i c h a l i k M.: Wartości i świat człowieka. "Człowiek i Światopogląd" 1983 nr 1 s. 32-51.
59. M i c h a l s k a A.: Wykonywanie traktatów dotyczących praw człowieka. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 123 s. 66-80.

60. **M i c h a l s k i J.:** Z historii Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 123 s. 81-91.
61. **M ł o t e k A.:** Ks. Szymon Sobiech /1749-1832/ - moralista śląski. "Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego" 9:1982 s. 239-253.
62. **N a g ó r n y J.:** Wierność Boga jako gwarancja przebaczenia i trwałości Przymierza w Starym Testamencie. "Ruch Biblijny i Liturgiczny" 36:1983 s. 9-12.
63. **N a w r o c k a A.:** Teoantropocentryzm etyki Ambrożego. "Studia Philosophiae Christianae" 19:1983 nr 2 s. 186-202.
64. **O k r o y G.:** Przemiana postaw moralnych w migracjach przestrzennie ograniczonych. "Poznańskie Studia Teologiczne" 4:1983 s. 173-197.
65. **P i e g s a J., M a r c o l A.:** Czy nauczanie magisterium ordinarium w sprawie regulacji poczęć spełniło warunki nauczania nieomylnego? "Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego" 9:1982 s. 157-166.
66. **P ł u ż a ń s k i T.:** U źródeł uczuć i postaw. "Człowiek i Światopogląd" 1983 nr 1 s. 52-72.
67. **P o r ę b a P.:** Wychowanie moralne w rodzinie. W: W służbie ludowi bożemu. Red. B. Bejze. Poznań 1983 s. 276-291.
68. **P r y s z m o n t J.:** Z historii teologii moralnej w ostatnich wiekach. W kierunku odnowy. "Studia Theologica Varsaviensia" 21:1983 nr 1 s. 7-51.
69. **R o g a l e w s k i T.:** Tajemnica krzyża a życie chrześcijańskie. Z myśli teologicznej o. St. Papczyńskiego. "Studia Theologica Varsaviensia" 21:1983 nr 1 s. 53-73.
70. **R o s i k S.:** Sumienie jako wyznacznik moralności. W: W służbie ludowi bożemu. Red. B. Bejze. Poznań 1983 s. 208-223.
71. **R o s i k S.:** Wezwanie do chrześcijańskiej miłości i jej uwarunkowania. "Seminare" 1983 s. 141-191.
72. **S a l i j J.:** Niepokoje związane ze współczesnym odrodzeniem wiary. "Więź" 26:1983 nr 5 s. 3-6.
73. **S a r e ł o Z.:** Lecznicy charakter pokuty. Z historii zagadnienia. "Studia Theologica Varsaviensia" 21:1983 nr 2 s. 7-35.

74. S i k o r s k i D.: Podstawy godności ludzkiej. W: Kowalski J., Sikorski D., Ślęzak G.: Poznać człowieka w Chrystusie. Częstochowa 1983 s. 15-106.
75. S i k o r s k i T.: "Zobaczyć wielką sprawę pluralizmu w Kościele". "Communio" 3:1983 nr 2 s. 122-128.
76. S k o w r o Ń s k i B.: Eudajmonistyczny charakter etyki Władysława Biegańskiego. "Studia Theologica Varsaviensia" 21:1983 nr 2 s. 151-182. -
77. S ł o m k a W.: Miłosierdzie w chrześcijańskiej wizji człowieka. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 122 s. 60-68.
78. S ł o m k a W.: Znaczenie prawa-przykazań w życiu moralnym. W: W służbie ludowi bożemu. Red. B. Bejze. Poznań 1983 s. 192-207.
79. S o b a Ń s k i R.: Kanonische Norm - ethische Norm. "Collectanea Theologica" 23:1983 fasc. specialis s. 95-100.
80. S t a c h e l G.: Duchowość biblijna jako doskonałe "skupienie się" na obecności Boga. Tłum. M. Majewski. "Seminare" 1983 s. 111-119.
81. S t a c h o w i a k L.: Badania nad napomnieniami moralnymi św. Pawła w XX wieku. "Collectanea Theologica" 53:1983 f. 2 s. 47-64.
82. S t a c h o w i a k L.: Przymierze a przykazania noachickie /Rdz 9, 1-17/. "Zeszyty naukowe KUL" 25:1982 nr 1 s. 17-27.
83. S t ę p n i k K.: Samobójstwo. "Człowiek i Światopogląd" 1983 nr 11 s. 8-23.
84. S t y c z e Ń T.: Bóg Ojcem [..]. Medytacja nad mniej znanym tytułem encykliki "Dives in misericordia". W: Jan Paweł II: "Dives in misericordia". Tekst i komentarze. Red. S. Nagy. Lublin 1983 s. 83-99.
85. S t y c z e Ń T.: Die Wahrheit über den Menschen als Schutz gegen einen Antipersonalismus in der Ethik. "Internationale Zeitschrift Communio" 12:1983 nr 5 s. 447-457.
86. S u j k o w s k i Z.: Teologiczne uzasadnienie postawy służby w życiu kapłańskim. "Poznańskie Studia Teologiczne" 4:1983 s. 145-172.

87. **S z a f r a ń s k i A. L.:** Szanse cywilizacji miłości we współczesnym świecie. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 123 s. 1-16.
88. **S z a w a r s k i Z.:** Godność i odpowiedzialność. "Studia Filozoficzne" 1983 nr 8-9 s. 93-106.
89. **S z o s t e k A.:** Cena miłosierdzia. W: Jan Paweł II. "Dives in misericordia". Tekst i komentarze. Red. S. Nagy. Lublin 1983 s. 249-260.
90. **S z o s t e k A.:** Rola pojęcia godności w etyce. "Studia Filozoficzne" 1983 nr 8-9 s. 77-91.
91. **S z y m a n e k E.:** Wiara jako przedmiot nauczania według św. Pawła. "Ruch Biblijny i Liturgiczny" 36:1983 s. 214-223.
92. **Ś l i p k o T.:** Doświadczenie i celowość a podstawy etyki normatywnej. "Studia Philosophiae Christianae" 19:1983 nr 2 s. 202-221.
93. **Ś r o d a M.:** Wolność jako bezpośrednia dana świadomości. /O filozofii wolności Henryka Bergsona/. "Studia Filozoficzne" 1983 nr 7 s. 133-144.
94. **Ś w i ą t c z a k A.:** Wojna i pokój w refleksji teologicznej René Coste`a. "Studia Theologica Varsaviensia" 21:1983 nr 1 s. 127-137.
95. **Ś w i ę c i c k i A.:** Społeczno-moralne wartości pracy. W: W służbie ludowi bożemu. Red. B. Bejze. Poznań 1983 s. 329-338.
96. **Talmud. Etyka. Stosunki międzyludzkie /wybór/. Tłum. Sz. Datner, A. Kamińska. "Znak" 35:1983 s. 282-291.**
97. **T e i n e r t Z.:** Normatywność w etyce naturalistycznej XIX wieku w Polsce. "Poznańskie Studia Teologiczne" 4:1983 s. 199-214.
98. **T i s c h n e r J.:** Podstawy etyki. Jak żyć? Czy warto i należy dobrze czynić? W: Katechizm religii katolickiej. Część dziewiąta. Wrocław 1983 s. 161-249.
99. **T o p e l i t z K.:** Etyczne aspekty eugeniki negatywnej /wybrane problemy/. "Człowiek i Światopogląd" 1983 nr 9 s. 36-47.
100. **T o m k i e w i c z A.:** Psychologiczny aspekt alkoholizmu. "Ateneum Kapłańskie" 1983 t. 100 s. 250-260.
101. **T r o s k a J.:** Chrześcijanin wobec pracy. "Poznańskie Studia Teologiczne" 4:1983 s. 133-144.

102. **T r o s k a J.:** Marksistowska koncepcja pracy. "Poznańskie Studia Teologiczne" 4:1983 s. 475-496.
103. **U r b a n i a k J.:** Niekonsekwencje autonomicznej etyki Kanta. "Człowiek i Światopogląd" 1983 nr 2 s. 4-11.
104. **U r b a ń s k i R.:** Etyka prostomyślności a wartości wychowawcze. "Człowiek i Światopogląd" 1983 nr 7 s. 81-100.
105. **W a ś k i e w i c z H.:** Prawa człowieka - problemy otwarte. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 123 s. 17-35.
106. **W e r b i ń s k i I.:** Teologia duchowości bliżej człowieka. "Homo Dei" 52:1983 s. 107-111.
107. **W i ś n i e w s k i R.:** Niezależność oceny etycznej w poglądach Tadeusza Kotarbińskiego. "Ruch Filozoficzny" 40:1983 s. 271-277.
108. **W i t e k S.:** Etos narodu polskiego. W: W służbie ludowi bożemu. Red. B. Bejze. Poznań 1983 s. 339-356.
109. **W i t k o w s k i T.:** Wrażliwość moralna. W: W służbie ludowi bożemu. Red. B. Bejze. Poznań 1983 s. 240-259.
110. **W o l n y J.:** Funkcjonalność moralna "historyczności" według teologii J. B. Metz. "Studia Theologica Varsaviensia" 21:1983 nr 1 s. 139-152.
111. **W ó j c i k J. W.:** Alkoholizm. "Człowiek i Światopogląd" 1983 nr 11 s. 24-41.
112. **Z a j a d ł o J.:** Europejska konwencja praw człowieka. "Chrześcijanin w świecie" 15:1983 nr 123 s. 49-65.